PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR PORTHMADOG 3/10/23

YN BRESENNOL:

Y Cynghorydd Gwilym Jones (Cyngor Gwynedd) (Cadeirydd)
Y Cynghorydd June Jones (Cyngor Gwynedd) (Is-gadeirydd)

Y Cynghorydd Nia Jeffreys (Cyngor Gwynedd), Robert Owen (Cynrychiolydd Buddiannau Masnachol) a Will Walker-Jones (Sefydliad y Bad Achub Criccieth).

HEFYD YN BRESENNOL: Llyr Beaumont Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned), Bryn Pritchard-Jones (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol), Arthur Francis Jones (Uwch Swyddog Harbyrau), Malcolm Humphreys (Harbwrfeistr Porthmadog) ac Eirian Roberts (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

SYLWEDYDD: Desmond George (Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi)

Croesawyd Will Walker-Jones, cynrychiolydd Sefydliad y Bad Achub Criccieth, i'r cyfarfod.

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Gwilym Jones yn gadeirydd ar gyfer 2023/24.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd June Jones yn is-gadeirydd ar gyfer 2023/24.

3. YMDDIHEURIADAU

Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriadau.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

5. MATERION BRYS

Ni dderbyniwyd unrhyw faterion brys.

6. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 7 Mawrth, 2023 fel rhai cywir.

7. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLI'R HARBWR

Cyflwynwyd yr adroddiadau isod a gwahoddwyd adborth gan yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr harbwr.

(1) Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbwr yn rhoi diweddariad bras i'r pwyllgor ar faterion yr harbwr ar gyfer y cyfnod rhwng Mawrth a Hydref, 2023.

Fel rhan o'r adroddiad, rhoddodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol grynodeb byr o gyllidebau'r Harbwr 01/4/23 - 31/3/24 (Adolygiad Awst 2023), a gynhwyswyd fel atodiad i'r adroddiad.

Manylodd hefyd ar ddangosyddion perfformiad y Gwasanaeth (oedd hefyd wedi'u cynnwys fel atodiadau i'r adroddiad).

Ar bwynt cyffredinol, diolchwyd i'r Gwasanaeth Morwrol am eu gwaith yn ystod yr haf yn cadw pawb yn ddiogel ar y traethau, ac am ddod â chyllideb gytbwys gerbron y pwyllgor.

(2) Adroddiad yr Harbwrfeistr yn crynhoi'r materion Mordwyo a Gweithredol a wnaed ac a brofwyd yn y cyfnod rhwng Mawrth a Hydref 2023, gynnwys materion cynnal a chadw.

Codwyd materion o dan y penawdau isod:-

<u>Materion Gweithredol</u>

Gan gyfeirio at y ddau achos diweddar o lygredd yn yr harbwr (paragraffau 2.2 a 4.2 o'r adroddiad), holwyd a fyddai'n bosib' i faterion o'r fath gael eu dwyn i sylw'r aelodau lleol ar y pryd, yn hytrach nag aros tan gyfarfod nesaf y pwyllgor, fel bod modd i'r aelodau ymateb i ymholiadau gan eu hetholwyr. Mewn ymateb, nodwyd:-

- Y derbynnid y pwynt ac y ceisid diweddaru'r aelodau lleol pan mae yna ddigwyddiadau eithaf difrifol yn yr harbyrau.
- Y gellid cadarnhau bod yr awdurdodau perthnasol wedi'u hysbysu o'r 2 ddigwyddiad dan sylw a bod yr holl weithdrefnau angenrheidiol wedi'u dilyn.
- Bod syrfëwr morol wedi'i gomisiynu i wneud archwiliad o gyn-gwch bysgota'r '*Beverley*' oedd wedi gorlifo yn ystod glaw trwm a suddo'n rhannol gan ryddhau swm bach o danwydd diesel i ddŵr yr harbwr. Roedd archwiliad wedi'i wneud o'r cwch tra yn y dŵr, a hefyd yn sgil ei hail-leoli ger llithrfa'r harbwr. Unwaith y derbynnid adroddiad y syrfëwr, bwriadai'r Gwasanaeth drafod cynnwys yr archwiliad gyda pherchennog y cwch, a byddai'r aelodau yn cael eu diweddaru unwaith y byddai rhagor o fanylion ar gael.
- Bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn ymchwilio i'r hylif sy'n dod o'r bibell arllwys ger y bont ffordd yn rhan Ogleddol yr harbwr yn ystod glaw trwm. Ni dderbyniwyd adroddiad ysgrifenedig ffurfiol ganddynt hyd yma, ond byddai'r aelodau'n cael eu diweddaru unwaith y byddai gwybodaeth ar gael ynglŷn â tharddiad y llygredd.

Holwyd beth fyddai'n digwydd i gwch y '*Beverley*' yn y dyfodol. Mewn ymateb, nodwyd y byddai'n rhaid aros am adroddiad y syrfëwr morol ar gyflwr y cwch a thrafod gyda'r perchennog cyn y gellid gwneud unrhyw benderfyniad ynglŷn â beth fyddai'n digwydd i'r cwch yn y dyfodol.

Nododd yr Harbwrfeistr y dymunai ddiolch i gwmni Robert Owen Marine Porthmadog am roi benthyg bad dŵr personol i'r Gwasanaeth ar gyfer patrolio sianel Porthmadog.

<u>Cynnal a Chadw</u>

Ymhellach i gynnwys yr adroddiad, eglurodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol nad oedd y gost net o £12,293 am ddwy injan newydd i'r cwch patrôl Powercat wedi dod o gyllideb eleni, ond yn hytrach wedi'i dalu allan o gronfa arbennig ar eu cyfer.

Hefyd, ymhellach i gynnwys yr adroddiad, nododd yr Harbwrfeistr fod y Gwasanaeth wedi buddsoddi £1,200 mewn prynu drôn a bod y staff wedi derbyn hyfforddiant ar sut i'w ddefnyddio. Nodwyd bod y drôn o gymorth mawr yn dod o hyd i fwiau sydd wedi mynd ar goll, a gallai hefyd amlygu pan fo pobl ar draethau mewn perygl o gael eu hamgylchynu gan y llanw.

Materion Eraill

Llongyfarchodd y Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned staff yr harbwr ar eu gwaith yn cynorthwyo gyda'r paratoadau ar draeth Morfa Bychan i dderbyn y bad camlas mawr oedd yn cludo trawsnewidydd trydanol ar gyfer Gorsaf Bŵer Trawsfynydd. Nodwyd hefyd bod y cwmni wedi ysgrifennu at y Cyngor i ddatgan eu bodlonrwydd gyda'r trefniadau.

Holwyd a godwyd ffi ar y cwmni gan fod y trefniadau wedi golygu cryn waith a chostau i'r Adran. Mewn ymateb, eglurwyd bod y swyddogion morwrol wedi cadw cofnod o'r holl arwyddion, ffensys, blociau concrit, ayb, oedd wedi'u harchebu, ynghyd â'r ffi gweinyddu, ac felly bod y Gwasanaeth wedi mwy na'u digolledu am y gost.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Adran Forwrol am ddarparu gwybodaeth i'r cynghorwyr ac am ateb ymholiadau mor sydyn.

Pwysleisiodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol y dymunai'r Gwasanaeth atgoffa pawb o'r angen i sicrhau bod y giatiau amddiffyn rhag y môr ym Morth y Gest yn aros wedi cau yn ystod y gaeaf.

PENDERFYNWYD nodi a derbyn yr adroddiad.

8. CYFARFOD NESAF

Nodwyd y cynhelir y cyfarfod nesaf ar 27 Chwefror, 2024.

Dechreuodd y cyfarfod am 5.30yp a daeth i ben am 6.15yp.

CADEIRYDD